

BIBL. NAZ.
VIII. Emanuele III

SUPPL.
PALATINA

C

181

NAPOLI

1072.

Suppl. Locat. 1. 1. 1.

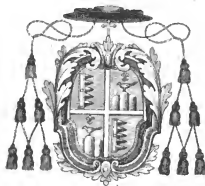
626.756

EPISTOLA PASTORALIS

AD CLERUM ET POPULUM

UTRIUSQUE DIOECESIS

VALVEN ET SULMONEN

ROME 1829

APUD JUNCHIUM ET SOC.

Praetidium facultate.

(3)

JOSEPH MARIA DE LETTO

V. J. D. PATRITIUS SULMONENSIS,

OMNIPOTENTIS DEI MISERICORDIA, ET SANCTÆ SEDIS GRATIA

EPISCOPUS VALVEN, ET SULMONEN;

FIDENQUE SANCTÆ SEDI IMMEDIATE SUBJECTUS.

BARO CIVITATIS PENTIMÆ TERRÆ VICTORITÆ,

AC FEUDI SANCTÆ CRUC'Æ.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI PRELATI DOMESTICUS,

ET SOLIO PONTIFICIO ASSISTENS.

---

*Venerabilibus Fratribus, Dilectissimis Filiis, Dignitatibus, Canonicis,
Clero, Populoque utriusque Diocesis Valven, et Sulmonen
salutem, et benedictionem a Domino.*

Jamdudum manebant alta mente reposita (familiari utar sermone, et simpliciter) exarata ceu in libro stylo ferreo, et plumbi lamina, vel celte sculpta in silice, non tantum quae Apostolus Paulus (1. ad Timoth. Cap. 3.) in Episcopo requirit, et maxime irreprehensibilitatem, quo quidem uno omnia comprehenduntur; sed etiam haec Nazianzeni verba (lib. 3. de Sacer.) „Nemo Sapiens creatur Episcopus si quis pericula, et supplicia ei proposita considerat; et illa pariter Augustini (Epist. 148. ad Valer. apud Gratian. Can. 7. distin. 40.) „Nihil esse in hac vita facilius, et laetius, et hominibus acceptabilius Episcopi officio, si perfunctorie, et adulatorie res agatur, sed nihil apud Deum miserius, et tristius, et damnabilius; nihil in hac vita difficilius, et periculosius Episcopi officio; nec non verba

Ivonis Carnutensis (Epist. 37.) „ Quid est Episcopatus nisi cruciatus? Quid aliud est hic honos nisi onus? „ Quibus Gregorius Magnus permotus (Epist. 24. ad Constantinopolit.) dicere cogitur profusis lacrymis „ Quod me ad Episcopatus ordinem cognoscitis pervenisse, si me diligitis plangite; quia tantae sunt occupationes, ne per Episcopatus ordinem pene ab amore Dei me videam esse separatam; quod incessanter deflete, atque ut pro me ad Dominum exoretis rogo „.

Dum vero haec adeo perterrefactus corde meo servabam immota, ut ne cogitare quidem possem aliquid de Episcopatu, in quem nunquam oculos converti, quippe cui oneri etiam Angelicis humeris formidabili nec ingenium, nec vires mei exiles ferendo unquam fuerunt pares: ecce ad aures praeter opinionem pervenit Religiosissimum Regem nostrum Franciscum I., quem Deus semper sospitet, pro Episcopatu Aprutino, et postea pro isto Valvensi, et Sulmonensi apud Sanctam Romanam Sedem me praesentasse miserum. His nuntiis acceptis, recordare, Domine, quid acciderit mihi eloquiis valde territo supra relatis, et paupertatis meae non ignaro. Obstupui equidem, expavi, totis artibus contremui, panem cum fletu miscui, noctesque insomnes exclamando transegi ad Crucifixum conversus: „ transeat a me Calix iste, verumtamen non in ea, sed tua voluntas fiat. Tu doce me facere voluntatem tuam „. Jamque mire de divina voluntate sollicitus, vitam miserrime agebam, pacem diu noctuque quaerens, et non inveniens; cum Pater misericordiarum, et totius consolationis misertus mei, bonam cogitationem dedit Romanum Pontificem Ecclesiae universalis Doctorem maximum, Magistrumque consulendi. Quo facto citius dicto, ipse cui de jure divino est in Corpore Christi Mystico primatus honoris, et jurisdictionis mihi de hoc tanto negotio sciscitanti respondit verbis amantissimis; „ Digitum Dei esse

hic; et me valde ingratum fore aeterni Sacerdotis amoris ovis recusando pascendi ejus agnos,,. Lactatus itaque in his, quae dicta sunt mihi, cor meum, et caro mea exultaverunt in Deum vivum, et dixi: Nunc cognovi, Domine, quoniam voluisti me. Tu me mittis, Domine, ut Ezechielem cui est nuntiandum,,. Non enim ad Populum ignoti sermonis, et profundae linguae tu mitteris ad Dominum Israel,,.

Quam vere recteque verba Ezechielii pronuntiata usurpaverim, vos judices sitis. Post tot, tantasque vicissitudines, quas enarrare longum esset, mirabili et mysterioso ordine ab eo digestas, qui disponit omnia suaviter, et sapienter, non ad populum ignoti sermonis, et profundae linguae, sed ad Dominum Israel mittor, ad illam nempe, in qua natus sum, et ubi a pueritia in sortem Domini vocatus omnes labores meos, et curas impendi, atque dicavi; variis muneribus, et praesertim fere per sexennium perfunctus illo Vicarii Generalis quo potui meliori modo. Quare cognosco oves meas, et cognoscunt me meae. Vos enim omnes revera, et singuli meam indolem cognoscitis, et mores; et vos omnes nominatim cognosco, docibilem morigeramque naturam, et in me praecipuam affectionem vestram; cujus haud dubia sunt monumenta permansura in aevum, ad Religiosissimum Regem nostrum, ut me haberetis Episcopum vestrum, sponte, et me inscio, praeces innumerae ex locis omnibus utriusque Diocesis transmissae; nec non magna exultatio vestra statim atque in vulgus est edita mei ad istum Episcopatum nominatio regia. Numquid hoc idem sole clarius non ostendunt suspiria, singultus, et lacrymae ubertim fusae super collum meum procumbentes, atque usque ad curram deducentes hanc petentem Urbem petiturus? Numquid non sonant idem praecationes, et vota ad Dominum, ut Angelum suum mitteret, qui duceret, et me in-

columen reduceret in sinum vestrum ? Hinc est Fratres , et Filii Charissimi quod non egemus Epistolis commendatiis ad vos , aut ex vobis . Epistola nostra vos estis in cordibus nostris inscripta non atramento , sed spiritu Dei viventis .

Vocante itaque , et consolante nos Deo , factus iam Episcopus vester , ministeriumque suscepturus verbi , vos primum alloquor Venerabiles Fratres , qui honorabile constitutis Valvensis , et Sulmonensis Ecclesiarum Presbyterium ; vos qui me tot , tantisque benevolentiae signis prosecuti estis ; praesertim cum vester essem in Cathedrali Sulmonensi collega ; et quorum pietatem , doctrinam , charitatem ; in divinis laudibus concinendis assiduitatem , in sacris pertractandis gravitatem , et in virtutibus omnibus excolendis studium propriis oculis sum admiratus , vel auribus audiui . Dum vobis gratulor de his praeclaris gestis , aliquid dicam ne officio meo desim , et ut lux vestra magis magisque luceat , ita cundo de virtute in virtutem . Vos estis membra corporis , cujus ego licet imparibus meritis sum caput . Vos pre caeteris Episcopi (Cap. Novit. de iis , quae fiunt) vocamini Fratres . Ergo (C. non decet. distin. 12.) nolite vos membra a me discedere capite vestro : nec sit quaeso jurgium inter me , et vos ; Fratres enim sumus ; sed potius cornu unum , et anima una . Cum appellamini (Conc. Trid. Ses. 24. cap. 12.) Ecclesiae Senatus , et propterea honore , et dignitate caeteris antecellitis , jam prono alveo fluit zelo , sapientia , et irreprehensibili vita praecurrendam omnibus esse . Et cum ex praemissis quam clarissime pateat vos difficillimi Pastoralis officii fortiora sustentacula esse , jam legitime sequitur etiam mecum vobis adlaborandum esse ne sensim in Ecclesiastica disciplina abusus irrepant ; ne Sanctuarii splendor obnubiletur ; neque Clerus , Populusque bonae vitae norma , salutaribus verbis , ac piis operibus frau-

dentur. Eja ergo viri estote junctisque in unum consiliis, ut meum levamen, et gloria sitis contendite. Mementote Chrysostomi verba (hom. ad pop.) „ Postquam enim in me, „ diu productus sum, ac jugum hoc validum, et grave „ suscepi, multis mihi manibus opus est, quo possim depositum reddere Domino in die illa cum ii, quibus ta, „ lenta credita sunt, citabuntur, et judicio sistentur ratio, „ nem reddituri. „ Hoc nempe inito foedere, atque servato, erimus ad pugnandum fortissimi. Scriptum est enim Prov. Cap. XVIII. v. 19. „ Frater, qui adjuvatur a Fratres veluti Civitas firma. „

Sed et vestro, vel maxime indigeo adjutorio Venerabiles Animarum Rectores. Hujus rei gratia vos non praeterit nobile institutum esse officium vestrum, et vos esse meos collaboratores Arcani Dei portantes, et populos ducentes ad promissionis terram, mel, et lac fluentem; sicuti nec latet vos esse suffectos septuaginta senioribus quos Dominus ad levamen, et auxilium Moysis concessit; vel septuaginta duobus Discipulis Christi, qui erant missi in omnem locum, et Civitatem ad animos Adventui Christi praeparandos. Numquid ad hoc non spectat residentiae lex, de qua loquitur Cap. 1. Sess. XXIII. celebratissimum actum Tridenti Concilium? Cum res ita se habeat, rogamus vos per viscera misericordiae Dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto, ut qua par est sollicitudine, et diligentia, et qua usque modo usi estis, munus exequamini vestrum, gregem pascentes cujus a singulis (S. Thomas 2. 2. p. 185. a. 3.) suo sensu pars tenetur, quem defendere, et gubernare mihi cura est: providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum: neque turpis lucri gratia, sed voluntarie, forma facti gregis ex animo; in omnibus exhibentes (2. Corinth. 6. 4.) vosmetipsos sicut Dei ministros, et nemini (2.

Tim. 15.) dantes ullam offensionem , ut non vituperetur ministerium nostrum . Sic agendo fideles procurationi vestrae demandati , vere vos ut ministros Christi extimabunt , et dispensatores Mysteriorum Dei ; atque Princeps Pastorum justus Judex vobis dabit justitiae coronam .

Ad vos nunc sermonem converto Sacerdotes , et Levitae , et quotquot Ecclesiasticae militiae nomen dedistis . Vos jam Dominum elegistis tamquam partem haereditatis vestrae . „ Qui (S. Hieron. Epist. ad Nepotian.) Dominum „ partem habet , talem se exhibere debet , ut et ipse possideat Dominum , et possideatur a Domino . Quod si „ quidpiam aliud habuerit praeter Dominum , pars ejus non „ erit Dominus „ . Ergo nihil vobis cum corporis cultu , et vestium luxu (S. Joan. Chrysost. de Sacerd. lib. V. cap. 3. par. 416.) : nihil cum secularibus negotiis (Cap. 5. de vita , et honest. Cleric.) : nihil cum omni turpi lucro , et quaestuosa negotiatione (Can. IX. dist. 88.) : nihil cum choreis , comoediis , aliisque spectaculis (Can. XXXVII. dist. 5. de consecr.) : nihil denique cum ludis , et venationibus (Can. Apostol. 35. et Bened. XIV. de Synodo Dioecesis lib. XI. Cap. 10.) . Attendite praeterea illa Servatoris nostri verba . „ Vos estis lux mundi „ . Luceat ergo lux vestra coram hominibus , ut videant opera vestra bona , et glorificent Patrem vestrum , qui in Coelis est . A malo vobis declinantibus , atque bonum facientibus jam non dicam : „ Nullum „ puto (S. Gregor. Mag. hom. 17.) ab aliis majus praejudicium , quam a Sacerdotibus tolerat Deus : quando eos , „ quos ad aliorum correctionem posuit , dare de se exem- „ pla pravitatis cernit : quando ipsi peccamus , qui compe- „ scere peccata debuimus „ ; sed prompto potius alacrique animo : Christi bonus odor vos estis in omni loco .

X 9 X

Quomodo vero nunc praeterire vos potero novellae plantationes istius nostri Seminarii , quod primum erectum sollicitudine , zelo , labore , atque expensis ultimi defuncti Episcopi Francisci Felicis ex Comitibus Tiberii , laudibus in Coelum extollent Filii Filiorum , et qui nascentur ex eis ? Propterea quod vos estis spes mea , solatium meum , et venturae aetatis subsidium ; idcirco omni qua potero cura vos in sinu meo fovebo , ut Mater Filios praedilectos . Vos interim nolite oblivisci ad quem finem contenditis , ut digne ambuletis (Apost. Epist. ad Eph. Cap. IV.) in vocatione qua vocati estis , supportantes invicem in charitate , sollicitè servare unitatem Spiritus in vinculo pacis . Studio sedulam date operam , et pietatis amorì , ut cum aetate doctrina , et virtus crescat . Ne sitis quaeso auditores Regulae , sed factores . Obedite praepositis vestris , et subiacete eis . Haec omnia servantes tales evadetis , quales desiderant postulantque Parentes , Patria , Amantissimus Rex , et Mater Ecclesia , dicto audientes , communis promotores boni , subditos fideles , atque operarios salutis aeternae indefessos . Haec sint modo satis . Caetera autem cum venero disponam .

Sed quid dicam de vobis Ordinum Regularium Religiosis ? Intendite . Sancti Patres vestri literis , vitaeque Sanctitate ad hanc gloriam vos provexerunt , ut columnen vocaremini , et subsidium militantis Ecclesiae ; atque stellae in ejusdem firmamento fulgentes . Ipsi fortes facti sunt in bello ; atque adepti repromissiones , mortificationem , solitudinem , silentiumque omni studio diligendo , atque sectando . Nolite itaque vel ignorantia amittere , vel vita non bona quod Patres vestri gloriae , et honoris in haereditatem reliquerunt . Vosmetipsi etiam fortes sitis in qua lucta nos armat Apostolus . Super haec vestigia ambulantes , fugite quae in Mundo sunt , et tenebras noctis mundanae . **Vota vestra laetan-**

tes reddite Deo, cum scriptum sit „ hilarem enim datorem diligit Deus „ Et etiam pariter vos operati iustitiam, repositiones accipietis.

Quibusnam vero complectar vocibus vos Sanetimoniales Castissimae, splendor, et ornamentum gratiae caelestis, et gregis Sponsi Christi illustrior portio? Pastorem, et Patrem vestrum pauca loquentem audite. Vos seculi amore noxio, et omni mundi ornatu virili pectore spretis, atque pede triumphali caleatis, vitam voluntarie elegistis, quae est abscondita Christo in Domino Animarum vestrarum dulcissimo Sponso. Vestrum ergo est in simplicitate, et innocentia cordis ambulare, atque humilitate, modestia, solitudinisque amore praefulgere: Mundana colloquia devitare, quae mentem in varia vertunt, et inutilibus implent vel periculosis: in foraminibus (Cant. 2. 14. 6. 2.) latitare petrae, et in caverna maceriae: inter ubera dilecti commorari, atque montem ascendere myrrae, et collem thuris supernarum rerum meditationibus, veluti sanctae dilectionis pennis. Sed si hoc est vestrum quid erit meum? Paucis me expediam. Ut Pater vester vos dilectissimas salutaribus hortabor monitis omni tempore ad currendam viam bonam. Ut Pastor vero, manu vos dirigam atque ad pascua vitae aeternae ducam. Qui vobiscum in hortis conclusis, ac signatis fontibus inter lilia pascitur, det vobis constantem in Dei voluntate famulatum, et ita certo fiet ut unicuique vestrum dicatur: surge amica mea, speciosa mea, et veni coronaberis.

Vos omnes, qui juri dicundo, et publicae rei administrando ineumbitis; vosque pariter, qui generis praestantia, honoris amplitudine caeteris praefulgetis, et divitiarum copia, quid boni a vobis non expectabo si exemplo, si aequitate, et prudentia constantes eritis? Ergo religionis ac veritatis causam suscipite: quae justa sunt judicate: pauperem a

potente liberate , vestroque praesidio tutamini : vestras aures nemini denegate . Nec a corde vestro fugiat quod Apostolus ad Timotheum scribit . „ Divitibus hujus seculi praecepe „ non sublimis sapere , neque sperare in incerto divitiarum , „ sed in Deo vivo : bene agere , divites fieri in bonis operibus , facile tribuere , communicare , thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum , ut apprehendant veram „ vitam . „ Adlaborate itaque mecum , uti jam dictum est ; et morum licentia comprimetur , vitiorum seges non amplius augebitur , et per consequens virtutis honor magis elucebit .

Ecce os nostrum patet ad vos , et cor nostrum dilatatum est in vos omnes , et singulos utriusque nostrae Dioecesis Fideles . Jam postulavi , et postulare non desinam ut Spiritu Sancto impleamini , et ut digne ambuletis Deo per omnia placentes , et crescentes in scientia Dei . Interea auribus percipite verba oris mei . Omnis sermo malus recedat ex ore vestro , atque omnis immunditia , amaritudo , ira , indignatio , clamor , et blasphemia nec nominentur in vobis . Estote invicem benigni , patientes , misericordes , donantes invicem sicut Deus donavit nobis . Potestatibus sublimioribus subditi estote non solum propter iram , sed et propter conscientiam : non est enim potestas nisi a Deo : et qui potestati resistit , Dei ordinationi resistit . Etiam alia pauca adjiciam . Declinate a malo , et bonitatem facito . Diligite alterutrum non verbo , et lingua , sed opere , et veritate . Si verba mea in vobis manserint , dicam tutius in extremi die judicii . „ Quos tradidisti mihi non perdidisti ex eis quemquam „ .

Quaeso denique ut omnes , et singuli divinam clementiam exoretis , obsecrationes , orationes , et postulationes ad Deum humili , et puro corde dirigendo pro SSmo Domino Nostro Pio Papa VIII. ut Dominus Noster Jesus Christus eum sospitem , atque incolumen diutissime Ecclesiae Sanctae suae

servet bono, et ut supernis charismatibus muniat et circumdet in supremo Ecclesiasticae Reipublicae clavo tenendo. Ut necum oretis etiam obsecro Omnipotentem Deum pro religiosissimo Rege Nostro Francisco I., et Augustissima Nostra Regina Elisabeth cum Regia Familia, ut sit illis adjutor; felices conservet; atque adjiciat annos eorum usque in diem generationis, et generationis. Deprecamini etiam pro me, ut quem constituit Dominus super Familiam suam sim Fidelis servus, et prudens. Omnia haec, et alia impetrabimus in auxilium nostrum vocando Beatissimam semper Virginem Dei Genitricem Mariam, sine labe conceptam, Dominam, Matrem, Advocatam, Refugium, ac spem nostram; necnon Sanctos Patronos Pelinum, et Pamphilum, quibus sunt dictae Nostrae Cathedralis Ecclesiae, quorumque praesidio sumus semper gavisi.

Plura habens vobis scribere (Joan. Ap. 2. Epist.) nolo per cartam, et atramentum; spero enim me futurum apud vos, et os ad os loqui ut gaudium vestrum sit plenum. Haec dicendo toto cordis affectu primam vobis impertior Pastorem benedictionem. Valete in Domino, iterum dico Valete.

Dabam Romae extra Portam Coelimontanam ipso die consecrationis meae postridie Kalendas Augusti anno a reparata salute 1829.

